

בש"ס גוקר עלון יחידת המחקר

טל. 03-6905426 פקס. 03-6901207 ; research_skb@smkb.ac.il ; www.smkb.ac.il/research

שנה"ל תשס"ח, ינואר 2008 – גיליון 15

חברי סגל יקרים,

בימים אלו ניתן לראות בשדרה המרכזית במכללה ארבעה פוסטרים גדולים (בצבעים שונים) ובהם תקצירים של מספר מחקרים אשר נערכו על ידי יחידת המחקר. אנו מקווים שתמצאו בהם עניין. למי מכם שמלמדים סמינריונים, אפשר להפנות גם את הסטודנטים לעיין ולהתרשם מהמחקרים ואופן הצגתם. מרצים אשר מעוניינים להציג אף הם פוסטר בצורה שכזו מוזמנים לפנות ליחידת המחקר (ראו ב"מה חדש").

שלכם

צוות יחידת המחקר

מה חדש?

מעוניין/ת לפרסם את המחקר שלך בכתב העת "שיעור חופשי"?

עלון הסתדרות המורים, 'שיעור חופשי', היוצא לאור אחת לחודשיים, מציע לפרסם מאמרים מחקריים חדשים בתחום החינוך והפסיכולוגיה. המאמרים צריכים להתייחס לגילאי גן חובה ועד סוף חטיבת הביניים (אך לא בנושאי הכשרת מורים). כל מי שיש לו מאמר חדש ומעניין מוזמן לפנות למפיקת העיתון ניצה ברגמן בטלפון: 050-8215020, או בדוא"ל: dulav@bezeqint.net

מעוניין/ת לפרסם את המחקר שלך במכללה באמצעות פוסטר?

ביצעת מחקר ואת/ה מעוניינת/ת לפרסמו באמצעות פוסטר שיעמוד במרחב המכללה? יחידת המחקר בשיתוף מחלקת הגרפיקה תשמח לעזור. אנא פנה לשלי שרון ביחידת המחקר.

קול קורא למחקר

קול קורא במכון מופ"ת

פורסם קול קורא להגשת הצעות למכון מופ"ת לביצוע מחקר שנתי בתמיכה האגף להכשרת עובדי הוראה. המועד הבא להגשה הוא: 1.2.08. לקבלת מידע נוסף ניתן לפנות לאורית פלג, ברשות המחקר הבין-מכללתית במופ"ת (טלפון 03-6901429) או באתר של מופ"ת: www.mofet.macam.ac.il. שימו לב! נשמח לתת ייעוץ בכתובת הצעת מחקר.

כנסים, ימי עיון והשתלמויות במחקר

מפגש מקוון של קבוצות העניין "סוגיות בהדרכה פדגוגית" – מחקר על התנסות בהוראה

במסגרת המפגש הנערך מטעם מכון מופ"ת, צוות המחקר יתאר את התוצאות של סקירה ספרותית בנושא התנסות בהוראה בישראל ובעולם: האופי של ההתנסות, מדדי הצלחה,

מסגרות שונות של התנסות ומגמות השינוי במחקר על התנסות בהוראה. המפגש יתקיים ביום רביעי, 23.1.08, בין השעות 20:00 – 21:30, והוא יתקיים בהנחייתם של פרופ' רון הוז, ד"ר אתי כהן, ד"ר חיה קפלן וד"ר אולזן גולדשטיין. להרשמה: <http://www.mofet.macam.ac.il/ole/?pId=3>

הכינוס השנתי הרביעי של האגודה הישראלית לפסיכומטריקה

הכינוס השנתי הרביעי של האגודה הישראלית לפסיכומטריקה יתקיים ביום שלישי, 22.1.08, בין השעות 08:30 – 17:30, במרכז הכנסים ע"ש קונרד אדנאואר במשכנות שאננים בירושלים. בכינוס יוצגו ויידונו מגוון של נושאים מהנעשה לאחרונה בארץ בתחום

הפסיכומטריקה. על המעוניינים להירשם לכינוס למלא טופס הרשמה ולשולחו בדואר בצירוף המחאה אל: האגודה הישראלית לפסיכומטריקה – לידי שרה שפירא, ת"ד 26015, ירושלים, 91260. למידע ולפרטים נוספים: שרה שפירא, 02-6759570; sara@nlte.org.il. את טופס ההרשמה ניתן לקבל ביחידת המחקר.

100 מילים על...

זרמים ומערכי מחקר איכותניים (qualitative research design)

המחקר האיכותני כולל בתוכו מספר גישות וזרמים שהמשותף להם הוא הניסיון להגיע להבנה סובייקטיבית של הנחקר, בדרך כלל ללא השערה מוקדמת, תוך כדי ניתוח תיאורי פרשני. כל אחת מהגישות מביאה לידי ביטוי ייחודיות פילוסופית ותיאורטית. להלן יתוארו הזרמים העיקריים במחקר האיכותני:

מחקר אתנוגרפי (ethnography) – זרם מחקרי הניזון מסוציולוגיה ואנתרופולוגיה. מחקר זה בוחן תופעות ופעולות חברתיות ותרבותיות, תוך התייחסות הוליסטית לכלל ההיבטים וההקשרים בסביבה הטבעית של התופעה הנחקרת. החוקר שומר על קשר קרוב ומתמיד עם התופעה או האוכלוסייה הנחקרת, ולרוב חי בסביבה אותה הוא חוקר.

מחקר אסתטי (aesthetic inquiry) – מחקר המשתמש במונחים ורעיונות של העולם האסתטי והאמנותי, כדי לבחון ידע ולהבין תהליכים, רעיונות או אנשים. המחקר האסתטי, מייצג את החוויה והרגש באמצעות סימבול. חוקר אסתטי מבקש להבין את ההתנהגות האנושית במונחים האומנותיים והאסתטיים, תוך שימוש באותה שפה סימבולית, ללא הפרדה בין מחשבה ורגש.

מחקר נרטיבי-ביוגרפי (narrative-biographical research) – זרם המבוסס על הנחת העולם, כי כל פעולה אנושית מקבלת את מלוא המשמעות רק באמצעות נרטיב. הנרטיב ממקם את הפעולה ברצף סיפורי חיה של האישיות הפועלת, ובהקשר לחברה והמסורת, שבהן מתקיימת האישיות המוסרת את הסיפור.

חקר מקרה (case study) – מחקר של מקרה, אירוע או מצב ייחודי-ספציפי, הנחקר לעומק, במטרה לאסוף מידע עשיר ומעמיק, המאפשר את הבנת הדפוסים בתופעה הנחקרת.

מחקר פעולה (action research) – מחקר עצמי, רפלקטיבי, שמטרתו יצירת שינוי בידע ובהבנה, בתהליכים אישיים וחברתיים. תוצר המחקר הוא שינוי בפרקטיקה, בתהליכים או בכל סוגיה הדורשת שינוי או התפתחות.

לקריאה מעמיקה יותר על הזרמים השונים: צבר-בן יהושע, נ. (עורכת) (2001). **מסורות וזרמים במחקר האיכותני**. אור יהודה: הוצאת דביר.

שושה גלישה

דוחות מחקר בתמיכתו של המדען הראשי של משרד החינוך

אחת מפעילויותיו של לשכת המדען הראשי במשרד החינוך הוא לייזום ולממן מחקרים בתחומי החינוך השונים. את רשימת הדוחות (כולל קישורים לחלק מהם) שקיבלו מימון ניתן לראות באתר של המדען הראשי תחת "מחקר ופיתוח בלשכה" – "רשימת מחקרים".

<http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Scientist/Mehkar/Mechkarim/TofotHitnhaguti.htm>

סטטיסטיקה מהחיים

תעסוקה, שכר ומהלך הלימודים של סטודנטים לתואר ראשון שהחלו לימודיהם בתש"ס (מתוך "הודעה לעיתונות" של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה 9.10.2007):

- 79% מהסטודנטים לתואר ראשון שהחלו את לימודיהם בתש"ס קיבלו את התואר תוך שש שנים מתחילת הלימודים: 83% באוניברסיטאות, 79% במכללות האקדמיות הפרטיות ופחות מ-70% במכללות האקדמיות הציבוריות.
- מספר ממוצע של חודשי העבודה של סטודנטים לתואר ראשון אשר עבדו במהלך השנה עלה מ-7.9 חודשים בשנת הלימודים הראשונה ל-9.2 חודשים בשנת הלימודים השלישית.
- הסטודנטים במכללות האקדמיות עבדו יותר מהסטודנטים באוניברסיטאות; ובמכללות הפרטיות יותר מאשר במכללות הציבוריות.
- השכר החודשי הממוצע של הסטודנטים שעבדו עלה בהתמדה במהלך השנים, מ-3,100 ש"ח בערך בשנת הלימודים הראשונה לכ-4,000 ש"ח בשנת הלימודים השלישית.
- שכרם הממוצע של סטודנטים במכללות האקדמיות היה גבוה באלף ש"ח בערך משכרם הממוצע של סטודנטים באוניברסיטאות.

בחיוך

"Kibble, I've noticed your latest reports are becoming far too autobiographical."

מתוך: http://www.cartoonstock.com/directory/a/autobiographical_research.asp

נשמח לקבל תגובות, רעיונות והצעות

אתר היחידה: www.smkb.ac.il/research; דוא"ל: research_skb@smkb.ac.il

טלפונים: 03-6902395 (סמדר דוניצה-שמדיט), 03-6905426 (שלי שרון)

03-6901274 (אניה גליקמן, רותי זוזובסקי וטל שמר-אלקיים), 03-6902321 (הילה אקרמן-אשר),

03-6902320 (אירית לוי-פלדמן ורינת ארביב-אלישיב), 03-6901232 (גל הרפז-גורודיסקי).

טל. 03-6905426 פקס. 03-6901207; www.smkb.ac.il/research; research_skb@smkb.ac.il

היחידה למחקר ולהערכה

סמינר הקיבוצים – המכללה לחינוך לטכנולוגיה ולאמנויות
דרך נמיר 149 תל-אביב
03-6905426
research_skb@smkb.ac.il
www.smkb.ac.il/research